

Yhteisöotalo Sataman ja sen toimintaympäristön yhteistoiminnallinen suunnittelu

HOELK 27.11.2025 § 35

1309/00.01.02.07/2025

Yhteisöotalo Satama on kaikille avoin kohtaamispaikka Yläsatamankadulla. Kävijöistä suurin osa on lähistöllä asuvia ikäihmisiä, mutta yhteisöotalolla käy myös työikäisiä, vaihto-opiskelijoita ja muita opiskelijaryhmiä, joten kävijäkunta on monisukupolvista ja monikulttuurista. Toiminta edistää yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Kävijät osallistuvat talon toiminnan suunnitteluun ja muun muassa sisustamiseen. Sataman kohtaamispaikkatoimintaa tehdään ammatillisesti ja siihen on resursoitu vakituisesti tällä 1 henkilötyövuosi. Samalla resurssilla koordinoidaan myös Sepänpihan kerhotalon (Rupla) tilavaroituksia.

Kerhotalo Rupla (Sairaalakatu 27) on kaupungin omistama kiinteistö, jota hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut vuokraa tilakeskukselta. Tila on arkipäivisin pääasiassa viiden eläkeläisjärjestön jäsenten maksuttomassa käytössä. Tilassa on sali, keittiö ja erilaisia kokoustiloja. Toiminta on vilkasta ja käsittää erilaisia jumppia, kerhoja ja kokouksia. Iltaisin tiloja vuokrataan taksoja vastaan ulkopuolisille toimijoille ja sunnuntaisin yhdistykset järjestävät kaikille avoimia maksullisia tansseja. Tilassa ei ole tällä hetkellä kaupungin omaa palvelutuotantoa.

Yhteisöotalo Sataman rakennukseen on suoritettu osittaiset rakennetekniset kuntotutkimukset ja talotekniikan kuntoarvio vuonna 2023. Tutkimusraportista käy ilmi, että rakennuksen asumisterveysasetuksen mukainen toimenpideraja ylittyy. Kustannusarvio vaadituille korjauksille on ollut vuonna 2023 noin 180 000 euroa. Kiinteistöstä ollaan tämän vuoksi luopumassa, mutta Sataman kohtaamispaikkatoiminta on päätetty turvata (KV 17.6.2024 § 49). Kohtaamispaikkatoimintaan on kartoitettu sopivia tiloja keskustan alueelta. Vaihtoehtojen löytäminen on osoittautunut haasteelliseksi, sillä kaupungin sopeuttamispaineessa toiminnan ylläpitämisen kustannukset eivät saisi merkittävästi kasvaa.

Osallisuus- ja vetovoimalautakunnalta saatiin (24.4.2025 § 23) rahoitusta peruspalvelujen tukirahastosta 20 000 euroa Sataman ja sen toimintaympäristön yhteissuunnitteluprosessiin. Rahoitusta käytettiin ulkopuolisen, neutraalin fasilitoijan tekemään lähtötilanteen kartoitukseen, työpajoihin sekä Yhteisöotalo Sataman osallisuuden työntekijän palkkakuluihin, kun kokoajan työntekijän työajasta 50 % jyvitetään kehittämistyöhön. Lähtötilanteen kartoituksen avulla tunnistettiin prosessin kannalta keskeiset toimijat sekä haastateltiin heidät, minkä jälkeen toimijoille järjestettiin yhteisiä suunnittelutyöpajoja. Työpajojen tuloksena oli tarkoitus tuottaa hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnalle esitys, miten kantakaupungin yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukevia toimintoja ml. kaupungin itse tuottamaa kohtaamispaikkatoimintaa tulisi jatkossa järjestää. Toisena tavoitteena oli luonnostella kaupungille yhteissuunnittelun toimintamallia, jota voidaan jatkossa hyödyntää myös muissa kaupungin kehittämisprosesseissa. Yhteissuunnittelun organisoijaksi, fasilitoijaksi ja dokumentoijaksi Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry.

Yhteissuunnitteluprosessin aikataulu oli tiukka ja lähtötilannetta haastoi toimijoiden erilaiset intressit kaupungin tilojen käytöstä. Prosessin edetessä tuli myös esille eri tilavaihtoehtoihin liittyvät epävarmuudet mm. niiden korjaustarpeista, omistuspohjasta ja vuokratasosta, mitä ei oltu huomioitu riittävästi prosessia suunniteltaessa. Em. syistä

työpajatapaamisia järjestettiin suunniteltua enemmän. Prosessi ja eri vaihtoehdot Yhteisöotalo Sataman uudeksi toimintaympäristöksi on kuvattu Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistyksen laatimassa raportissa, joka on pykälän liitteenä. Vaihtoehtoja on kolme. Kaikissa tiloissa on omat hyvät ja huonot puolensa, ja jokainen vaihtoehto vaatisi tiloissa muutostöitä.

- Koivupihan palvelutalon 1. kerroksen tilat (Kirkkokatu 13)
- Sepänpihan kerhotalo Rupla, Kutomon pääty (Sairaalakatu 27)
- Sepänpihan kerhotalo Rupla, keskiosan tilat (Sairaalakatu 27)

Yhteissuunnitteluprosessi on nyt päättynyt. Selvitettäväksi jäi vielä edellä mainittujen tilojen muutos-/korjaustöiden laajuus ja Koivupihan tilojen tulevaisuus. Kiinteistö on myynnissä ja muutokset omistuksessa voivat vaikuttaa vuokratasoon. Edellä mainitut pyritään selvittämään vuoden vaihteeseen mennessä.

Valmistelija: koordinaattori, hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö

Hyvinvointi- ja osallisuuspäällikön päätösehdotus:

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta päättää,

että tarvittavat selvitykset tilojen osalta tehdään loppuun ennen päätöksentekoa.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Sanna Heinonen, Anne Pyykkönen, Sinja Ylisiurua ja Hilkka Mäkinen olivat kokouksessa asiantuntijoina asian käsittelyn aikana.